

SAYI EDITÖRÜNÜN SUNUŞU

Değerli okurlar,

Düşünce Dünyasında Türkiz dergisinin Aralık 2021 tarihli 60'ıncı sayısı TASAV yönetiminin kararıyla "Oryantalizm ve Misyonerlik" temasına ayrılmıştı. Bu kavramlar çerçevesinde konuya farklı pencerelerden ele alan yazıların yer aldığı bu sayının editörlüğünün şahsıma tevdi edilmesini büyük bir heyecanla kabul edip fevkalade memnun olduğumu özellikle ifade etmek isterim.

Prof. Dr. Ümit KILIÇ, "Oryantalizm ve Doğu" başlıklı yazısında, Oryantalizmin gelişimi, sömürgecilik, misyonerlik faaliyetlerinden ve Batı dünyasının Doğu üzerinde kurduğu hegemonyadan bahsetmekte, Oryantalist bakış açısının nasıl zamanla oto-oryantalist yaklaşıma zemin hazırladığını ortaya koymaktadır. Kılıç, bu durumun toplumların kendi kendilerine yabancılaşması gibi bir sosyal olguyu ortaya çıkardığını ileri sürmektedir.

Doç. Dr. Cengiz KARTIN, "İngiliz İstihbarat Belgeleri Üzerinden Ortadoğu'ya Oryantalist Bir Bakış" başlıklı yazısında, İngiliz Ulusal Arşivi'nde yer alan, Osmanlı topraklarında bulunmuş İngilizlerin kaleme aldıkları raporlardan hareketle, başta İran ve Irak olmak üzere coğrafyanın siyasî, sosyal, ekonomik ve kültürel hayatına dair ortaya koyulan fotoğrafi ele almaktadır. Kartın, İngilizlerin Ortadoğu özelinde Osmanlı coğrafyasına olan merakından hareketle, onların Osmanlı Devleti'ni yıkmaya yönelik çabalarını ortaya koymaktadır.

Doç. Dr. Süleyman LOKMACI ise, "Oryantalistlerin Kitap Toplama Misyonları (XVII. ve XVIII. Yüzyıllar)" başlıklı yazısında, İslam medeniyetini ve Müslümanları daha iyi tanıma amacıyla Doğu'nun önemli merkezlerine yaptıkları seyahatlerle kütüphanelerdeki yazma eserlerin Batı'ya taşınması görevlerini üstlenen 10 seyyahın biyografilerini ve kitap toplama misyonlarını ele almaktadır.

Doç. Dr. İbrahim Caner TÜRK, "Misyonerlik ve Osmanlı Eğitim Sistemindeki Yeri" başlıklı yazısında, Misyonerliğin tarihî gelişimi ve

çalışma metodlarını esas alarak Avrupalıların Osmanlı ülkesine duydukları ilgiyi, yürüttükleri eğitim faaliyetlerini ve yürütülen bu faaliyetlerin Osmanlı eğitim sistemi ile Türk toplumu üzerindeki sosyo-kültürel, siyasi ve ekonomik etkilerini tartışarak Osmanlı'nın çöküşündeki etkisini irdelemiştir.

Dr. Abdullah Sami TEKİN, "İkinci İngiliz-Afgan Savaşı'na /1878-1880) Katılan Oryantalist Phil Robinson'un Afganistan Değerlendirmesi" başlıklı yazısında, Afganistan'da gözlemlerde bulunan savaş muhabiri Phil Robinson'un Afganistan coğrafyası, etnik yapısı, yönetim şekli, ordusu ve sosyo-ekonomik durumu ile ilgili topladığı bilgiler ve İngiliz hükümetine sunduğu raporu konu edinmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Kemal TAŞCI ise, "Ortaçağ'da Seyahat-Misyonerlik İlişkisi: Saint-Quentinli Dominiken Keşiş Frer Simon'un Seyahat Raporunun Selçuklu, Tatar/Moğol ve Misyonerlik Tarihi Bakımından Önemi" başlıklı yazısında, Papalık tarafından 1245 yılında Moğol valisi Baycu Noyan'a gönderilen Dominiken tarikatına mensup Saint-Quentinli Keşiş Frer Simon'un kaleme aldığı eserinin Selçuklu, Moğol ve Misyonerlik tarihi bakımından taşıdığı değeri ortaya koymaktadır.

Tüm bu özgün çalışmaların, Batı dünyasının Doğu'yu önce tanıma sonra da Doğu'ya hükmetme siyasetinin kaynaklarından olan Oryantalizm ve Misyonerlik kavramlarının daha iyi anlaşılmasına katkı sunması temennisiyle, iyi okumalar diliyorum.

Doç. Dr. Muhammed KÖSE
Sayı Editörü